

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2020/21:SfU5

Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om ändringar i utlänningslagen och lagen om svenskt medborgarskap.

Förenade kungariket lämnade EU den 1 februari 2020 och ett utträdesavtal trädde då i kraft. Enligt avtalet fortsätter EU:s regelverk att vara tillämpligt på Förenade kungariket t.o.m. den 31 december 2020, om inte beslut fattas om en förlängning. Därefter ska utträdesavtalets bestämmelser om bl.a. skydd för de berörda medborgarna börja tillämpas. De som främst berörs i Sverige är de brittiska medborgare med familjer som vid övergångsperiodens utgång bor och arbetar i Sverige med stöd av unionsrätten. Regeringen föreslår bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet i fråga om dessa personers rätt att resa in, vistas och arbeta i Sverige. Bland annat föreslår regeringen att personerna ska ansöka om en ny uppehållsstatus, som medför rättigheter som följer av avtalet. Vidare föreslås att Migrationsverket ska meddela beslut om uppehållsstatus och utfärda dokument till de gränsarbetare som omfattas av rättigheter enligt avtalet. Regeringen föreslår även att den som har beviljats uppehållsstatus ska omfattas av samma bestämmelser om avvisning och utvisning i utlänningslagen som EES-medborgare.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 december 2020.

Behandlade förslag

Proposition 2019/20:178 Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden.....	5
Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter.....	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	10
Propositionen	10
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	11

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),
 2. lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2019/20:178 punkterna 1 och 2.

Stockholm den 5 november 2020

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Maria Malmer Stenergard

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Maria Malmer Stenergard (M), Rikard Larsson (S), Carina Ohlsson (S), Katarina Brännström (M), Teresa Carvalho (S), Solveig Zander (C), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Julia Kronlid (SD), Emilia Töyrä (S), Hans Eklind (KD), Björn Petersson (S), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Mats Berglund (MP), Arin Karapet (M), Jennie Åfeldt (SD), Christina Høj Larsen (V) och Fredrik Malm (L).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2019/20:178 Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter.

Utskottet redovisar i bilaga 1 regeringens förslag till riksdagsbeslut. Regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i utlänningslagen och i lagen om svenskt medborgarskap. Ändringarna innebär att när den övergångsperiod löper ut som är fastställd i utträdesavtalet mellan EU och Förenade kungariket, ska brittiska medborgare och deras familjemedlemmar som uppehåller sig i Sverige ansöka om en ny uppehållsstatus. Vidare innebär ändringarna bl.a. att Migrationsverket dels ska meddela beslut om uppehållsstatus, dels ska utfärda dokument till de gränsarbetare som omfattas av rättigheter enligt utträdesavtalet. Regeringen föreslår även att den som har beviljats uppehållsstatus ska omfattas av samma bestämmelser om avvisning och utvisning i utlänningslagen som EES-medborgare.

Propositionen

Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet

I avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s. 7), i fortsättningen kallat utträdesavtalet, finns bestämmelser om rätten för vissa brittiska medborgare, deras familjemedlemmar och andra personer att resa in, vistas och arbeta i Sverige. Dessa bestämmelser uppfyller i de flesta fall villkoren för direkt effekt, dvs. att en unionsrättslig bestämmelse kan åberopas direkt av enskilda inför nationella domstolar och myndigheter. Enligt regeringen saknas det behov av att generellt införa dessa bestämmelser i svensk rätt. Det finns däremot ett behov av kompletterande regler i vissa avseenden.

I artikel 13 i utträdesavtalet regleras villkoren för att de som ingår i personkretsen ska få uppehålla sig i värdstaten. Bestämmelserna hänvisar till bl.a. artiklar i rörlighetsdirektivet som reglerar uppehållsrätt och permanent uppehållsrätt för unionsmedborgare och familjemedlemmar.

De svenska bestämmelserna om uppehållsrätt kan dock vara mer förmånliga än vad som följer av rörlighetsdirektivet. En sådan mer förmånlig svensk reglering finns det i fråga om vilka familjemedlemmar som omfattas av rätten till uppehållsrätt, där Sverige – utöver de familjemedlemmar som anges i artikel 2.2 i rörlighetsdirektivet – även tillerkänner uppehållsrätt till sambor, vissa försörjningsberoende familjemedlemmar och familjemedlemmar till studenter

(3 a kap. 2–4 § utlänningslagen, förkortad UtL). Enligt rörlighetsdirektivet omfattas inte dessa kategorier av familjemedlemmar direkt av rätten till uppehållsrätt. Däremot krävs att medlemsstaterna underlättar inresa och uppehåll för dem (artiklarna 3.2 och 7.4 i rörlighetsdirektivet). I fråga om de kategorier av familjemedlemmar som avses i artikel 3.2 i rörlighetsdirektivet hänvisar utträdesavtalet uttryckligen till nationell lagstiftning. Eftersom dessa familjemedlemmar i svensk rätt tillerkänns uppehållsrätt bör de, vid tillämpningen av utträdesavtalet, behandlas på samma sätt som de familjemedlemmar som anges i artikel 2.2 i rörlighetsdirektivet.

Förhållandet till de allmänna bestämmelserna i utlänningslagen

Regeringen anger att de bestämmelser som behövs för att komplettera utträdesavtalet huvudsakligen ska föras in i ett nytt kapitel i utlänningslagen. En hänvisning till de bestämmelser som införs i andra delar av utlänningslagen ska tas in i det nya kapitlet. Frånsett den särreglering som följer av utträdesavtalet och de kompletterande bestämmelserna ska de allmänna bestämmelserna i utlänningslagen gälla, om inte något annat föreskrivs. En paragraf som upplyser om att det finns bestämmelser även i utträdesavtalet om att vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar har rätt att resa in i samt vistas och arbeta i Sverige ska införas i 1 kap. 17 § UtL.

En ny uppehållsstatus

Regeringen föreslår att de utlänningar som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i utträdesavtalet ska ansöka om en ny uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet. Beslut om uppehållsstatus ska meddelas av Migrationsverket. En upplysningsbestämmelse ska införas i utlänningslagen om att det i utträdesavtalet finns bestämmelser om att vissa utlänningar har uppehållsrätt i Sverige. Det ska också förtydligas att bestämmelserna i 3 a kap. UtL endast gäller för EES-medborgare och deras familjemedlemmar. Regeringen bedömer att en utlänning som har beviljats uppehållsstatus enligt artikel 18.1 har uppehållsrätt i Sverige, om villkoren för det är uppfyllda.

Ansökan och bevis om uppehållsstatus

I propositionen föreslås att regeringen ska få meddela föreskrifter om den tidsfrist som enligt artikel 18.1 b första stycket i utträdesavtalet ska gälla för en ansökan om uppehållsstatus. Regeringen bedömer att det finns ett behov av kompletterande bestämmelser om ansökan om uppehållsstatus och utfärdande av bevis om uppehållsstatus. Dessa kan meddelas på förordningsnivå och kräver inte några lagändringar. Det bör inte tas ut en avgift för utfärdande av ett bevis om uppehållsstatus enligt utträdesavtalet.

I artikel 18.1 b första stycket i utträdesavtalet anges att tidsfristen för att lämna in ansökan ska vara minst sex månader från övergångsperiodens utgång för personer som uppehåller sig i värdstaten före övergångsperiodens utgång.

Arbetstagares och egenföretagares rättigheter

Regeringen föreslår att Migrationsverket efter ansökan ska utfärda ett bevis enligt artikel 26 i utträdesavtalet till en brittisk medborgare som i egenskap av gränsarbetare har rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet (som reglerar rättigheter och skyldigheter). Regeringen bedömer att det finns ett behov av kompletterande bestämmelser om ansökan om bevis för gränsarbetare och utfärdande av sådana bevis. Dessa kan meddelas på förordningsnivå och kräver inte några lagändringar. Möjligheten enligt utträdesavtalet att införa ett krav på att gränsarbetare ska ansöka om ett särskilt bevis bör inte utnyttjas.

Insamling av fotografier och fingeravtryck och behandling av personuppgifter

Regeringen föreslår vidare att en utlänning ska vara skyldig att låta Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck om utlänningen ansöker om uppehållstatus, ett bevis om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare. De bestämmelser om undantag från skyldigheten att bli fotograferad och lämna fingeravtryck som gäller enligt 9 kap. 8 a § andra stycket UtL (avser bl.a. utlänningar som är under sex år eller om det är fysiskt omöjligt för utlänningen att lämna fingeravtryck) ska gälla även i dessa ärenden. Ett fotografi och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium i beviset. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet ska omedelbart förstöras när beviset har lämnats ut eller ärendet har avgjorts utan att bevis har lämnats ut. Den som innehar ett bevis om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare ska, vid en kontroll enligt 9 kap. 1 eller 9 § UtL (kontroll av personer enligt kodexen om Schengengränserna respektive kontroll under vistelsen i Sverige), vara skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i beviset. När en kontroll har genomförts ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Avvisning och utvisning

Regeringen föreslår att de bestämmelser om avvisning och utvisning som gäller för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare enligt 8 kap. och 8 a kap. UtL ska gälla även för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet. Även de bestämmelser om verkställighet av ett beslut om avvisning och utvisning som gäller för EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare enligt 12 kap. UtL ska gälla för de utlänningar som

har beviljats uppehållsstatus eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.

Skenförhållanden och oriktiga uppgifter

Regeringen föreslår att en familjemedlem till en brittisk medborgare inte ska ha uppehållsrätt enligt utträdesavtalet om det är fråga om ett skenförhållande, dvs. om ett äktenskap har ingåtts, ett samboförhållande har inletts eller en utlänning har adopterats uteslutande i syfte att ge familjemedlemmen uppehållsrätt. En utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet har förtigt omständigheter som varit av betydelse för att få uppehållsstatus ska inte heller ha uppehållsrätt enligt utträdesavtalet. Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år efter beslutet om uppehållsstatus gäller detta endast om det finns synnerliga skäl.

När uppehållsstatus får vägras och när den upphör att gälla

Regeringen föreslår att även om villkoren för att bevilja uppehållsstatus enligt utträdesavtalet är uppfyllda ska uppehållsstatus få vägras om det finns grund för avvisning eller utvisning enligt 8 kap. 11–14 § UtIL, dvs. om utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Uppehållsstatus ska också få vägras för en familjemedlem till en brittisk medborgare om det är fråga om ett skenförhållande. Om en ansökan om uppehållsstatus avslås och utlänningen befinner sig i Sverige ska det samtidigt meddelas ett beslut om avvisning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar emot. Uppehållsstatus enligt utträdesavtalet ska upphöra att gälla för den som avvisas eller utvisas från Sverige.

Rätt till domstolsprövning och andra rättssäkerhetsgarantier

Migrationsverkets beslut enligt utträdesavtalet ska få överklagas till en migrationsdomstol.

Svenskt medborgarskap

För de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige enligt utträdesavtalet ska vid tillämpningen av lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att författningsändringarna ska träda i kraft den 1 december 2020 och bedömer att det saknas behov av övergångsbestämmelser.

Kostnader och andra konsekvenser

Regeringen bedömer att förslaget att de brittiska medborgare och deras familjemedlemmar som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i utträdesavtalet ska ansöka om en ny uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet

medför ökade kostnader för Migrationsverket under 2021 och migrationsdomstolarna under 2021 och 2022. Detsamma gäller förslaget att Migrationsverket ska utfärda bevis för gränsarbetare enligt artikel 26 i utträdesavtalet.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion med anledning av propositionen. Utskottet anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2019/20:178 Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU i fråga om medborgarnas rättigheter:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen
(2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716)

dels att 1 kap. 1 §, 3 a kap. 9 §, 8 kap. 16 §, 8 a kap. 5 §, 9 kap. 8 b §, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och rubriken närmast före 8 a kap. 5 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 3 b kap., sex nya paragrafer, 1 kap. 4 c och 17 §§, 2 kap. 3 b §, 8 kap. 7 a §, 9 kap. 8 e § och 14 kap. 5 c §, och närmast före 1 kap. 4 c §, 8 kap. 7 a § och 14 kap. 5 c § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.1 §¹

I denna lag finns föreskrifter om

- lagens innehåll, vissa definitioner och allmänna bestämmelser (1 kap.),
- villkor för att en utlänning ska få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige (2 kap.),
- visering (3 kap.),
- uppehållsrätt (3 a kap.),

– uppehållsstatus, uppehållsrätt och bevis för gränsarbetare som kompletterar bestämmelserna i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU (3 b kap.),

- flyktingar och andra skyddsbehövande (4 kap.),
- uppehållstillstånd (5 kap.),
- ställning som varaktigt bosatt i Sverige (5 a kap.),
- uppehållstillstånd för forskning, studier inom högre utbildning, viss praktik, visst volontärarbete och au pair-arbete (5 b kap.),
- arbetstillstånd (6 kap.),
- EU-blåkort (6 a kap.),
- tillstånd för företagsintern förflyttning, ICT (6 b kap.),
- tillstånd för säsongarbete (6 c kap.),
- återkallelse av tillstånd (7 kap.),
- avvisning och utvisning (8 kap.),
- utvisning på grund av brott (8 a kap.),
- kontroll- och tvångsåtgärder (9 kap.),
- förvar och uppsikt avseende utlänningar (10 kap.),
- hur en utlänning som hålls i förvar ska behandlas (11 kap.),

¹ Senaste lydelse 2019:1208.

- verkställighet av beslut om avvisning och utvisning (12 kap.),
- handläggningen av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna m.m. (13 kap.),
- överklagande av förvaltningsmyndighets beslut (14 kap.),
- nöjdförklaring (15 kap.),
- migrationsdomstolar och Migrationsöverdomstolen (16 kap.),
- skyldighet att lämna uppgifter (17 kap.),
- offentligt biträde (18 kap.),
- kostnadsansvar (19 kap.),
- bestämmelser om straff m.m. (20 kap.),
- tillfälligt skydd (21 kap.),
- tribunalvittnen (22 kap.), och
- särskilda bemyndiganden (23 kap.).

Utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU

4 c §

Med utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU avses i denna lag avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7).

17 §

Bestämmelser om att vissa utlänningar har rätt att resa in i samt vistas och arbeta i Sverige finns även i utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

2 kap.

3 b §

Bestämmelser om att vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar har uppehållsrätt finns i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU. Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet finns i 3 b kap.

3 a kap.

9 §²

Den permanenta uppehållsrätten gäller utan villkor och kan endast Permanent uppehållsrätt för EES-medborgare och deras

² Senaste lydelse 2006:219.

upphöra om utlänningen har *familjemedlemmar* gäller utan vistats utanför Sverige i mer än två på varandra följande år. villkor och kan endast upphöra om utlänningen har vistats utanför Sverige i mer än två på varandra följande år.

3 b kap. Kompletterande bestämmelser till utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU

1 § I detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU (utträdesavtalet).

2 § Förutom i detta kapitel finns bestämmelser som kompletterar utträdesavtalet i 8 kap. 7 a och 16 §§, 8 a kap. 5 §, 9 kap. 8 b och 8 e §§, 12 kap. 13 a, 15 och 17 §§ och 14 kap. 5 c §.

Uppehållsstatus

3 § En utlänning som uppehåller sig i Sverige i enlighet med villkoren i avdelning II i andra delen av utträdesavtalet ska ansöka om uppehållsstatus enligt artikel 18.1 i utträdesavtalet.

Beslut om uppehållsstatus meddelas av Migrationsverket.

4 § Även om villkoren för att bevilja uppehållsstatus enligt utträdesavtalet är uppfyllda får uppehållsstatus vägras i sådana fall som avses i 8 § eller om det finns grund för avvisning eller utvisning enligt 8 kap. 11–14 §§.

5 § Uppehållsstatus upphör att gälla för en utlänning som avvisas eller utvisas från Sverige.

6 § Regeringen får meddela föreskrifter om den tidsfrist som enligt artikel 18.1 b första stycket i utträdesavtalet ska gälla för en ansökan om uppehållsstatus.

När uppehållsrätt inte föreligger

7 § En utlänning som medvetet har lämnat oriktiga uppgifter eller medvetet har förtigit omständigheter som har varit av betydelse för att få uppehållsstatus, har inte uppehållsrätt enligt utträdesavtalet.

Om utlänningen har vistats här i landet i mer än fyra år efter beslutet om uppehållsstatus, gäller första stycket endast om det finns synnerliga skäl.

8 § En utlänning som är familjemedlem till en medborgare i Förenade kungariket har inte uppehållsrätt enligt utträdesavtalet om ett äktenskap har ingåtts, ett samboförhållande har inletts eller en utlänning har adopterats uteslutande i syfte att ge utlänningen uppehållsrätt.

Utfärdande av bevis för gränsarbetare

9 § Migrationsverket ska på ansökan utfärda ett bevis enligt artikel 26 i utträdesavtalet till en medborgare i Förenade kungariket som har rättigheter i egenskap av gränsarbetare enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet.

8 kap.

Särskilt om vissa medborgare i Förenade kungariket och deras familjemedlemmar

7 a §

För utlännningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU gäller det som sägs i detta kapitel om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i stället för 2–7 §§.

16 §³

Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utlänningen i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvísning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det.

Avslås eller avvisas en ansökan om uppehållstillstånd eller återkallas ett sådant tillstånd och befinner sig utlänningen i Sverige, ska det samtidigt meddelas beslut om avvísning eller utvisning, om inte särskilda skäl talar mot det. *Detsamma gäller om en ansökan om uppehållsstatus avslås och utlänningen befinner sig i Sverige.*

Första stycket gäller inte om ansökan avvisas enligt 5 kap. 1 c § andra stycket.

8 a kap.

Förutsättningar för utvisning av EES-medborgare och deras familjemedlemmar

Förutsättningar för utvisning av EES-medborgare och vissa andra utlännningar⁴

5 §⁵

En EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare får utvisas ur Sverige om de förutsättningar som anges i 1 § är uppfyllda och det sker av hänsyn till allmän ordning och säkerhet.

³ Senaste lydelse 2014:198.

⁴ Senaste lydelse 2014:198.

⁵ Senaste lydelse 2014:198.

Det som föreskrivs i 2–4 §§ i fråga om utvisning enligt 1 § gäller även vid utvisning av en EES-medborgare eller en familjemedlem till en EES-medborgare enligt denna paragraf. Även det som föreskrivs i 8 kap. 12–14 §§ i fråga om utvisning enligt 8 kap. 11 § gäller vid utvisning enligt denna paragraf.

En medborgare i ett annat nordiskt land får utvisas enligt denna paragraf endast när det finns synnerliga skäl, om han eller hon hade varit bosatt i Sverige sedan minst två år när åtalet väcktes.

Det som sägs om EES-medborgare och familjemedlemmar till EES-medborgare i första och andra styckena gäller även vid utvisning av en utlämning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

9 kap.

8 b §⁶

Vid en kontroll enligt 1 eller 9 § är den som innehar ett uppehållstillståndskort skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet.

Vid en kontroll enligt 1 eller 9 § är den som innehar ett uppehållstillståndskort, *ett bevis om uppehållsstatus eller ett bevis för gränsarbetare* skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av att fotografiet och fingeravtrycken motsvarar det fotografi och de fingeravtryck som finns sparade i uppehållstillståndskortet *eller beviset*.

När en kontroll enligt första stycket har genomförts, ska det fotografi och de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Detsamma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

8 e §

En utlämning är skyldig att låta Migrationsverket fotografera honom eller henne och ta hans eller

⁶ Senaste lydelse 2011:709.

hennes fingeravtryck, om utlänningen ansöker om

- 1. uppehållsstatus,*
- 2. bevis om uppehållsstatus, eller*
- 3. bevis för gränsarbetare.*

Det som sägs om fingeravtryck i 8 a § andra stycket ska gälla även vid tillämpningen av första stycket i denna paragraf.

Ett fotografi och två fingeravtryck ska sparas i ett lagringsmedium i beviset. Fingeravtryck som inte sparats i ett sådant medium och de biometriska data som tas fram ur fingeravtrycken och ur fotografiet ska omedelbart förstöras när beviset har lämnats ut eller ärendet har avgjorts utan att bevis har lämnats ut.

12 kap.

13 a §⁷

Om en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem efter inresan i Sverige har överklagat Polismyndighetens beslut om avvisning eller Migrationsverkets beslut om avvisning eller utvisning och i samband med överklagandet yrkat inhibition av beslutet, får beslutet inte verkställas innan frågan om inhibition har prövats.

Detsamma gäller vid avvisning eller utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

15 §⁸

Ett beslut om avvisning eller utvisning som inte innehåller någon tidsfrist för frivillig avresa ska verkställas snarast möjligt.

Om ett beslut om avvisning eller utvisning innehåller en tidsfrist för frivillig avresa ska utlänningen lämna landet i enlighet med beslutet senast när tidsfristen löper ut. Om utlänningen inte lämnat landet i enlighet med beslutet när tidsfristen löpt ut eller om beslutet om tidsfrist för frivillig avresa dessförinnan upphävts enligt 14 a §, ska beslutet om avvisning eller utvisning verkställas snarast möjligt därefter.

Verkställighet av beslut om avvisning eller utvisning av en EES-medborgare eller hans eller hennes familjemedlem som har rest in i

⁷ Senaste lydelse 2014:655.

⁸ Senaste lydelse 2017:22.

Sverige får ske tidigast fyra veckor från den dag EES-medborgaren eller familjemedlemmen fick del av beslutet, om det inte finns synnerliga skäl för att verkställa beslutet.

Det som anges i tredje stycket gäller även vid avvisning eller utvisning av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

17 §⁹

Om en annan myndighet än Migrationsverket ska verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning och denna myndighet finner att den inte kan verkställa beslutet eller att den behöver ytterligare besked, ska myndigheten underrätta Migrationsverket. Detsamma gäller om utlänningen hos myndigheten åberopar att det finns sådana hinder som avses i 1, 2 eller 3 § mot verkställigheten eller det på annat sätt kommer fram att det kan finnas sådana hinder.

Migrationsverket ska i sådana fall ge anvisningar om verkställigheten eller vidta andra åtgärder.

Om en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott av en EES-medborgare eller en sådan medborgares familjemedlem ska verkställas mer än två år efter det att avgörandet meddelades, ska Polismyndigheten innan beslutet verkställs utreda om de omständigheter som låg till grund för beslutet har ändrats. Om det vid utredningen kommer fram att omständigheterna har ändrats på ett sådant sätt att utvisningsbeslutet inte längre bör gälla, ska ärendet lämnas över till Migrationsverket som med ett eget yttrande ska lämna över ärendet för prövning enligt 16 d § till den migrationsdomstol till vilken verkets beslut i fråga om upphävande av utvisningsbeslutet hade kunnat överklagas. Utvisningsbeslutet får i sådant fall inte verkställas innan migrationsdomstolen har avgjort ärendet.

Det som anges i tredje stycket gäller även efter beslut om utvisning på grund av brott av en utlänning som har beviljats uppehållsstatus i Sverige eller i övrigt utövar rättigheter enligt avdelning II i andra delen av utträdesavtalet mellan Förenade kungariket och EU.

⁹ Senaste lydelse 2014:655.

14 kap.***Beslut enligt utträdesavtalet
mellan Förenade kungariket och
EU****5 c §*

*Migrationsverkets beslut enligt
utträdesavtalet mellan Förenade
kungariket och EU får överklagas
till en migrationsdomstol.*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2020.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Härigenom föreskrivs att 20 § lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹

Det som föreskrivs i denna lag om krav på permanent uppehållstillstånd gäller inte för den som är medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska vid tillämpningen av denna lag uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd.

I fråga om medborgare i övriga länder inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och sådana familjemedlemmar som avses i 3 a kap. 2 § utlänningslagen (2005:716) ska vid tillämpningen av denna lag uppehållsrätt likställas med ett permanent uppehållstillstånd. *Detsamma gäller för de utlänningar som har beviljats uppehållsstatus i Sverige enligt avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 31.1.2020, s.7).*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2020.

¹ Senaste lydelse 2014:481.